

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 61.

Elleve Session.

23de Møde.

Mandagen den 16de Januar Kl. 1.

(Fortfat.)

Sjeherning (fortfat): Men hvad vil da det hele Centraliseringsystem sige? Det er: at Dyrerne og Thyboosten skulle gaae til Kjøbenhavn, og at de, dersom de gif paalangs, kunde blive kjøbt af Andre med Fordeel. Naar det ærede Medlem fra Ringkjøbing Amts 2den Valgkreds (Schulin), der, som jeg troer, for ikke lang Tid siden har gjort sig saa megen Umage for at faae en Veiforandret, jeg siger det ikke med Bestemthed, men det forekommer mig, at jeg har hørt Noget derom — naar det ærede Medlem nu troer, at Loven af 1857 skulde have udøvet saa stor Virkning paa Eiendomsforholdene, saa maatte han dog, som maa kjende Forholdene nøie, have kunnet give en Anthydning af nogen Kjendsgjerning i saa Henseende; men lægger det ærede Medlem Mærke til, at det kan ikke være Tilfældet, af den simple Grund, at Contracten om Banens Anlæg ikke er gammel nok til at have kunnet virke saaledes? Selve Loven kan ikke friste, thi saa er der en anden Lov, nemlig Loven af 1853, som ogsaa maatte have fristet Folk og hele Sylland, og det har jeg ikke hørt Noget om; — jeg troer, at man fra denne Side kan være beroliget.

Det ærede Medlem sagde, at der var ingen Garanti, naar Love paa denne Maade

kunde forandres; selve Loven kan i denne Henseende ligesaalidt have givet nogen Betryggelse som enhver anden Lov af lignende Besskaffenhed, hvormod jeg indrømmer, at Contracten om Banens Anlæg har kunnet give noget Gaa, men at dens Afslutning dog, som allerede bemærket, er for ny til at have kunnet udøve nogen egentlig Indflydelse. Jeg skal give det ærede Medlem Ret i, at den Hæle, man vil skjære af, er mere til Fordeel for Entreprenuren end for os; jeg skal indrømme, at med hele Tverbanen staae vi, nemlig Staten og Entreprenuren, i den Stilling, at vi have favnet hinanden, og at vi, hvis vi blive ved dermed, favne hinanden, indtil vi quæles. Ingen af os kan vinde noget Udbytte deraf. — Et æret Medlem heroverfor mig (Sagb) har bragt paa Bane, hvad de indirecte Fordele kunne beregnes til, som vi faae for disse directe Udgifter. Det er en Hovedbetragtning og et Moment, som absorberer de tre andre Momenter, som den ærede Rigsdagsmand fra Randers (Klee) udtalte skulde tages i Betragtning, inden vi give os af med at bestemme noget Jernbanesystem: er der directe Fordeel derved eller skulle vi søge denne gennem de indirecte Fordele, og ere de indirecte Fordele saa store, at de kunne opveie den directe Udgift? Den Udtalelse, som saa lidt har været brugt, at Jernbanen er et saa stort Civiliseringsled, troer jeg ikke har den absolute Betydning, man tillægger den. Jeg troer, at alt det, som kan ligge for i denne Sag, er Spørgsmaalet om, hvordan vi kunne, om det skal være ved at gaae ind paa et større Foretagende,